

Beleid

‘Veilige Gemeente’

Hervormde Gemeente

De Baak

21 mei 2024



de baak
— hervormde gemeente —

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Beleid Veilige gemeente.....	4
Bijlage 1 Gedragscode (vrijwillige) medewerker.....	5
Bijlage 2 Gedragscode (vrijwillige) medewerker in het jeugdwerk.....	7
Bijlage 3 Meldprotocol Protestantse Kerk Nederland.....	9
Bijlage 4 Vertrouwenspersonen.....	10

Besproken en vastgesteld in de kerkenraadsvergadering van De Baak d.d. 21 mei 2024

Inleiding

Veilige Gemeente; een veilige plaats voor iedereen

In november '22 benadrukte de Synode opnieuw het belang van een 'veilige gemeente'. Gemeenten moeten nadenken en actie ondernemen om een 'veilige kerk' te zijn. Veilig kerk-zijn begint bij fatsoenlijke omgang met elkaar tot weten wat er moet gebeuren als er onverhoopt sprake is van seksueel misbruik.

De Baak wil een veilige gemeente zijn voor alle leden. Dat betekent:

- Dat de leden elkaar met respect behandelen
- Mensen met speciale taken en opdrachten geen gebruik maken van hun machtspositie
- Kinderen en jongeren ongestoord kunnen meedoen

Gelukkig hebben we geen aanwijzingen voor ongewenste situaties, maar we weten ook dat in kerken grensoverschrijdend gedrag kan voorkomen. Daar willen en mogen we niet voor weggijken!

Dit was voor ons als kerkenraad de aanleiding om het onderwerp 'veilige gemeente' binnen onze gemeente én jeugdwerk te introduceren.

Beleid 'veilige gemeente'

Onze gemeente wil zich laten leiden door het liefdegebod dat Jezus zelf ons heeft gegeven, toen hij zei: 'Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand. Dat is het grootste en eerste gebod. Het tweede is daaraan gelijk: heb uw naaste lief als uzelf'. (Mattheüs 22: 37-39)

Wij vinden afspraken over de manier van omgaan met elkaar belangrijk, omdat alle leden zich prettig en veilig moet kunnen voelen. Dit kan alleen als je elkaar in je waarde laat en elkaar met respect behandelt. Dit betekent dat wij in onze kerkelijke gemeente alle vormen van ongelijkwaardig behandelen zoals, pesten, machtsmisbruik, discriminerende, racistische, seksistische of (seksueel) intimiderende gedragingen of opmerkingen, of het hiertoe aanzetten, ontoelaatbaar vinden.

We waarderen het als mensen de taken binnen de gemeente en het jeugdwerk een warm hart toedragen en hieraan hun bijdrage willen leveren. Bij alle activiteiten/bezoekwerk e.d. staat het welzijn en de veiligheid van de gehele gemeente – baby tot (kwetsbare) oudere – voorop.

Het beleid 'veilige gemeente' omvat het volgende:

Wij maken en houden gemeente-breed het thema 'Veilige gemeente' bespreekbaar. Het onderwerp is bekend bij de kerkenraad, wijkcontactpersonen en alle commissies en clubs die te maken hebben met kinderen en jongeren.

1. We hanteren een gedragscode die geldt voor alle vrijwilligers en beroepskrachten in de kerkenraad, wijkcontactpersonen (bijlage 1) en in alle commissies en clubs die te maken hebben met kinderen en jongeren (bijlage 2). Hen wordt gevraagd deze na te leven en ter bevestiging daarvan deze te ondertekenen. Het is namelijk belangrijk dat deze vrijwilligers en beroepskrachten in hun gedrag rekening houden met wat wenselijk en toelaatbaar is en dat ze zich bewust zijn van de kaders waarbinnen het jeugd- en pastorale werk plaats moet vinden. In de gedragscode staat wat van vrijwilligers en beroepskrachten verwacht wordt. Deze gedragscode is opgesteld ter bescherming van alle leden van de kerk en dus ook ter bescherming van de vrijwilligers zelf. Het is een officieel document dat door vrijwilligers en beroepskracht bij de start van hun werk ondertekend wordt. De scribe en de jeugddouderling bewaken dit en de scribe zorgt voor archivering.
2. We stellen een VOG (Verklaring Omtrent Gedrag) verplicht voor alle vrijwilligers en beroepskrachten in de kerkenraad, wijkcontactpersonen, en in alle commissies en clubs die te maken hebben met kinderen en jongeren. De scribe en de jeugddouderling bewaken dit en de scribe zorgt voor de aanvragen en archivering van deze digitale verklaringen. Voor incidentele inzet van (jeugd)medewerkers, zoals bijvoorbeeld het jeugdkamp, wordt aan de begeleiders gevraagd de gedragscode te ondertekenen.
3. Binnen de Hervormde Gemeente de Baak zijn 2 vertrouwenspersonen aangesteld.
4. Bij (verdenking van) seksueel en ander grensoverschrijdend gedrag wordt het meldprotocol gevolgd, dat is opgesteld door de Protestantse Kerk Nederland (Bijlage 3)
5. Het protocol 'veilige gemeente' en de contactgegevens van de vertrouwenspersonen zijn terug te vinden op de website www.hervormdegemeentedebaak.nl

Naast bovenstaande beleidspunten gelden voor medewerkers in het **jeugdwerk** ook onderstaande regel:

6. Bij de organisatie van activiteiten en bijeenkomsten van kinderen/jongeren proberen wij zoveel mogelijk het 4-ogenprincipe te hanteren. Dat wil zeggen dat bij activiteiten met kinderen/jongeren altijd meer dan 1 volwassen begeleider aanwezig is.

Bijlage 1 gedragscode (vrijwillige) medewerker

De Kerkenraad van De Baak vindt het belangrijk dat haar medewerkers, vrijwilligers en ambtsdragers in hun gedrag rekening houden met wat wenselijk en toelaatbaar is en zich bewust zijn van de kaders waarbinnen het vrijwilligerswerk plaats kan vinden. Daarom hebben wij als kerkelijke gemeente voor al onze medewerkers een gedragscode opgesteld. Deze gedragscode wordt bij benoeming of aanstelling overhandigd en met de vrijwilliger besproken. Door het accepteren van een taak of functie binnen De Baak verklaart men zich akkoord met deze gedragscode.

1. Bejegening en respect. Als wij omgaan met mensen in het kader van onze taak voor de kerk, zorgen wij (voor zover het van ons afhangt) voor een sfeer en een omgeving waarbinnen ieder zich veilig en gerespecteerd kan voelen.

2. Sociale veiligheid, grensoverschrijdend gedrag.

Als wij omgaan met mensen in het kader van onze taak in de kerk:

- Onthouden we ons van elke vorm van agressie, geweld, intimidatie, gescheld, ongepaste of ongewenste humor, openlijk of heimelijk gepest of geroddel.
- Onthouden wij ons van elke vorm van ongewenste seksuele of seksueel getinte gedragingen of uitingen, waarbij we zondermeer rekening houden met wat de ander als ongewenst aangeeft.
- We accepteren geen grensoverschrijdend gedrag, in welke zin dan ook, van anderen ten opzichte van onszelf of ten opzichte van derden.
- Indien de medewerker gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragscode en bij vermoedens van seksueel misbruik*, wordt het protocol Meldcode Protestantse Kerk Nederland (bijlage 3) gevolgd.

Privacy, geheimhouding.

- Als wij bij de uitoefening van onze taak voor de kerk kennis ontvangen van vertrouwelijke gegevens over personen en zaken, zullen we geheimhouding bewaren, ook nadat we onze vrijwilligersfunctie hebben neergelegd. Na overdracht worden gegevens definitief verwijderd en niet-traceerbaar
- We zullen bij de uitoefening van onze taak voor de kerk niet verder doordringen in het privéleven van anderen dan voor de uitoefening van die taak nodig is.
- We zullen de gewone persoonsgegevens die we bij de uitoefening van onze taak voor de kerk ontvangen, alleen gebruiken voor het doel waartoe ze zijn afgestaan.

4. Fysieke veiligheid.

- Wij zullen bij de uitoefening van onze taak voor de kerk, waar dit van toepassing is, kennisnemen van en ons houden aan de veiligheidsvoorschriften en zo goed mogelijk zorgdragen voor de veiligheid van onszelf en van de mensen met wie wij omgaan in het kader van onze taak voor de kerk.
- Wij zullen bij de uitoefening van onze taak voor de kerk zorgvuldig omgaan met eigendommen van de kerk.
- Wij blijven bij de uitoefening van onze taak voor de kerk binnen de taakomschrijving of binnen de werkzaamheden die zijn afgesproken.

* Onder seksueel misbruik wordt verstaan: iedere vorm van grensoverschrijdend gedrag, misbruik van macht of vertrouwen, waarbij een machtsverschil of een afhankelijkheidsrelatie bestaat tussen de benadeelde en de beschuldigde, waarbij de beschuldigde een vrijwilliger of beroepskracht binnen de Protestantse Kerk in Nederland is. Alle seksuele handelingen, contacten en relaties tussen een vrijwilliger en een minderjarige zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.

5. Geld en geschenken.

- Wij zullen geen geld, geschenken of andere gestes aannemen voor onszelf als aannemelijk is dat deze samenhangen met de uitoefening van onze taak voor de kerk, anders dan die door het college waaronder ons vrijwilligerswerk valt worden verstrekt.
- Giften die wij bij de uitoefening van onze taak voor de kerk ontvangen die bestemd zijn voor de kerk of voor een ander kerkelijk doel, dragen we zo snel mogelijk over aan de betreffende penningmeester. De gift wordt gepubliceerd in de kerkbrief met vermelding naam ontvanger.

6. Communicatie.

- We zullen ons bij de uitoefening van onze taak voor de kerk zo veel mogelijk onthouden van negatieve communicatie over onze kerkelijke gemeente of over leden en organen binnen de gemeente.
- Als wij benaderd worden door media, zullen we doorverwijzen naar voorzitter en/of scriba.

7. Representativiteit.

Bij de uitoefening van onze taak voor de kerk zorgen we dat we niet onder invloed zijn van alcohol en drugs.

8. Klachten. Wij zullen ons onderwerpen aan een klachtenprocedure, mocht ons gedrag daartoe aanleiding geven. De gang van zaken zal zijn, dat altijd eerst een gesprek met de verongelijkte zal plaatsvinden, voordat een klacht inhoudelijk wordt behandeld in het moderamen.

Bij onvrede over afhandeling kan zowel door klager als door de betreffende vrijwilliger een beroep worden gedaan op bemiddeling door of namens de kerkenraad. Als er ook onvrede blijft bestaan over afhandeling door de kerkenraad, kan de weg van bezwaar en geschil worden gegaan, zoals daarin wordt voorzien in de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland.

Deze gedragscode is op 21 mei 2024 vastgesteld door de kerkenraad van de Hervormde Gemeente De Baak

Wanneer je je inzet als medewerker, vraagt de kerkenraad je deze gedragscode te ondertekenen. Hiermee verklaar je dat je de gedragscode kent en dat je in het woord en daad zult inzetten voor de veilige omgeving voor alle aan jouw zorg toevertrouwde gemeenteleden. Bij overtreden van de gedragscode zal de desbetreffende medewerker zijn actieve rol in de gemeente niet voort kunnen zetten.

(Handtekening medewerker)

(Naam medewerker)

(Datum ondertekening)

Bijlage 2 gedragscode (vrijwillige) medewerker jeugdwerk

Veel grenzen in het contact tussen medewerkers/vrijwilligers en kinderen/jongeren in het jeugdwerk van de kerkelijke gemeente zijn niet eenduidig. Het ene kind wil even op schoot zitten als het troost zoekt, het andere kind heeft behoefte aan een aai over de bol en weer een ander kind vindt het niet prettig om aangeraakt te worden. Voor kinderen is dichtbijheid en lichamelijk contact een voorwaarde om zich te ontwikkelen. Hierover kunnen dus nooit precies grenzen worden afgesproken die voor alle kinderen en in alle situaties gelden. Maar er is wel één heel duidelijke grens, en dat is dat seksuele handelingen en contacten tussen (jong)volwassen medewerkers en kinderen in het jeugdwerk absoluut ontoelaatbaar zijn!

De Gereformeerde Ichthuskerk en Hervormde Gemeente De Baak vinden het belangrijk dat haar medewerkers, vrijwilligers en ambtsdragers die werken met kinderen en jongeren in hun gedrag rekening houden met wat wenselijk en toelaatbaar is en zich bewust zijn van de kaders waarbinnen het jeugdwerk plaats kan vinden.

Daarom hebben wij als kerkelijke gemeentes voor al onze medewerkers in het gezamenlijk jeugdwerk een gedragscode opgesteld. Wanneer je je inzet, als vrijwilliger, ambtsdrager, stagiaire of als betaalde kracht (hierna: medewerker), vragen wij je deze gedragscode te ondertekenen. Hiermee verklaar je dat je de gedragscode kent en niet tegen de gedragscode in zult handelen.

1. **Bejegening en respect:** Als wij omgaan met kinderen/jongeren in het kader van onze taak voor de kerk:
 - Onthoudt de medewerker zich ervan het kind/de jongere te bejegenen op een wijze die het kind/de jongere in zijn waardigheid aantast.
 - Zorgt de medewerker voor een omgeving en een sfeer waarbinnen het kind/de jongere zich veilig en gerespecteerd voelt.
2. **Sociale veiligheid, grensoverschrijdend gedrag en privacy:** als wij omgaan met kinderen/jongeren in het kader van onze taak in de kerk:
 - Onthoudt de medewerker zich van elke vorm van seksuele benadering en misbruik ten opzichte van het kind/de jongere.
 - De medewerker mag het kind/de jongere niet op zodanige wijze aanraken, dat deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard ervaren zal worden.
 - De medewerker zal tijdens kampen, reizen, uitjes en dergelijke zeer terughoudend en met respect omgaan met het kind/de jongere en de ruimtes waarin zij zich bevinden, zoals de slaapzaal en de kleedkamer.
 - De medewerker heeft de plicht het kind/de jongere naar vermogen te beschermen tegen vormen van ongelijkwaardige behandeling en seksueel misbruik en zal er actief op toezien dat de gedragscode door iedereen die bij het kind/de jongere is betrokken, wordt nageleefd.
 - Indien de medewerker gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragscode en bij vermoedens van seksueel misbruik, wordt het protocol Meldcode Protestantse Kerk Nederland (bijlage 3) gevolgd.
 - De medewerker zal bij de uitoefening van zijn/haar taak voor de kerk niet verder doordringen in het privéleven van het kind/de jongere dan voor de uitoefening van die taak nodig is.
3. **Geld of geschenken**
 - De medewerker krijgt of geeft geen vergoedingen/geschenken die niet in de rede zijn aan of van het kind/de jongere. Het aannemen of geven van cadeautjes of vergoedingen leidt makkelijk tot beïnvloeding of de verwachting van een tegenprestatie.

4. **Representativiteit:** De medewerker zal bij de uitoefening van zijn taak in het jeugdwerk passend gekleed zijn.
5. **Alcohol en drugs:** De medewerker ziet er op toe dat alcohol en drugs geweerd worden bij activiteiten binnen het jeugdwerk van onze gemeente en zorgen we er voor dat bij de uitoefening van onze taak voor de kerk we niet onder invloed zijn van alcohol en drugs.
6. **Overig:** In die gevallen waar de gedragscode niet (direct) voorziet, of bij twijfel over de toelaatbaarheid van bepaalde gedragingen ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de medewerker in de geest van de gedragscode te handelen en zo nodig daarover in contact te treden met de daarvoor door de kerkenraad aangewezen persoon (=vertrouwenspersoon).

Overtreding van deze code leidt tot de tucht-of klachtenprocedure en kan disciplinaire maatregelen tot gevolg hebben. Wanneer een medewerker wordt verdacht van strafbare feiten betreffende seksueel misbruik van kinderen of jongeren, zal de door de kerkenraad aangestelde vertrouwenspersoon met slachtoffer politie/justitie inschakelen en een melding doen bij het SMPR (Interkerkelijk Samenwerkingsverband tegen Seksueel Misbruik in Pastorale Relaties) -> zie meldcode Protestantse Kerk Nederland (bijlage 2)

Deze gedragscode is op 21 mei 2024 vastgesteld door de kerkenraad van de Hervormde Gemeente De Baak.

Deze gedragscode is op dd/mm/jaar vastgesteld door de kerkenraad van de Gereformeerde Ichthuskerk

Wanneer je je inzet als medewerker in het jeugdwerk, vraagt de kerkenraad je deze gedragscode te ondertekenen. Hiermee verklaar je dat je de gedragscode kent en dat je in het woord en daad zult inzetten voor de veilige omgeving voor alle aan jouw zorg toevertrouwde kinderen/jongeren. Bij overtreden van de gedragscode zal de desbetreffende medewerker zijn actieve rol in het jeugdwerk niet voort kunnen zetten.

(Handtekening medewerker)

(Naam medewerker)

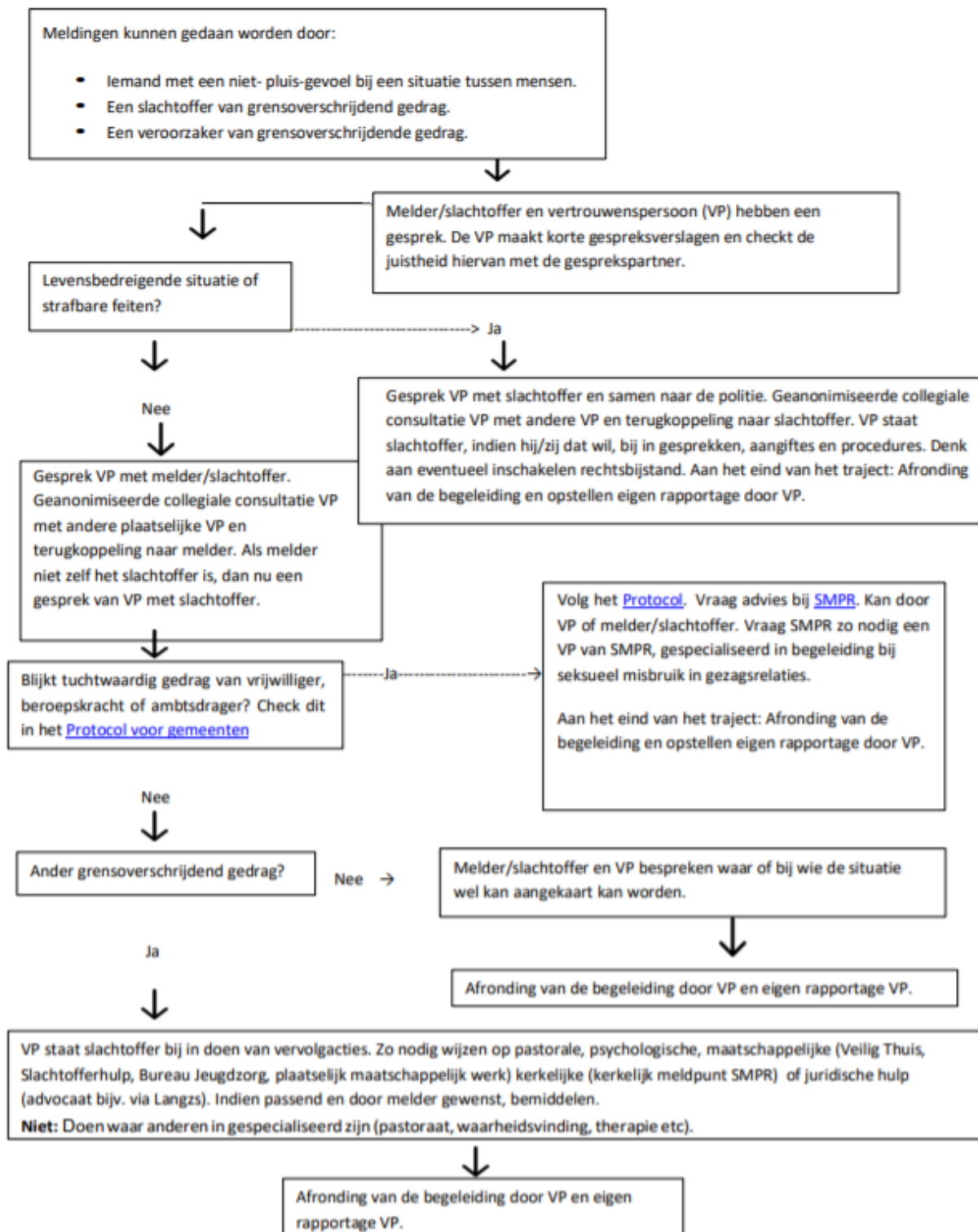
(Datum ondertekening)

Bijlage 3 Meldcode Protestantse Kerk Nederland

Klik [HIER](#) voor digitale versie Meldcode Protestantse Kerk Nederland

Bron: Protestantse Kerk Nederland

Plaatselijk meldprotocol



Bijlage 4 Vertrouwenspersonen

Gemeenteleden kunnen bij een vertrouwenspersoon terecht met hun vragen, vermoedens en meldingen. Met dingen waarvoor ze niet naar een ambtsdrager willen gaan. Vertrouwenspersonen kunnen bij vermoedens van misbruik binnen de gemeente zelf proactief iemand benaderen. Vertrouwenspersonen kunnen de kerkenraad advies geven over hun beleid voor een veilige gemeente.

Profiel en taken van de vertrouwenspersonen

Bij het profiel van een vertrouwenspersoon spelen de volgende elementen een rol:

Kennis en vaardigheden:

- hbo of wo werk- en denkniveau
- professionele gespreksvaardigheden
- in staat tot geheimhouding, ook tegen de melder over eventuele andere casuïstiek
- in staat te bepalen wanneer de grenzen van de eigen taak bereikt zijn en kunnen doorverwijzen
- aantoonbare kennis van de problematiek van machtsmisbruik (na volgen van scholing)
- kennis van de sociale kaart, waaronder Meldpunt SMPR, Veilig Thuis, procedure bij de politie
- kennis van de kerk (cultuur en structuur).

Persoonlijke kenmerken:

- communicatief vaardig
- integere en evenwichtige persoonlijkheid
- luisterende en respectvolle houding
- empathisch vermogen
- betrouwbaar
- onbevooroordeeld, open en neutraal
- inzicht in eigen handelen en reflectief
- kan flexibel inspelen op wisselende situaties
- kan grenzen stellen aan wat een ander mag verwachten en kan verwachtingen hanteren –

lid van de Protestantse Kerk in Nederland

De taken van de vertrouwenspersoon richten zich op volgende aspecten:

Voorlichting en preventie:

- zichtbaar zijn in de gemeente (middels kerkblad en website) en voor taak-en ambtsdragers van de gemeenten
- aanjager zijn van het gesprek over 'veilige gemeente' op verschillende niveaus van het kerkenwerk.

Signaleren:

- alert zijn op en goed luisteren naar signalen uit de gemeenten van mogelijk misbruik/grensoverschrijdend gedrag.
- eerste aanspreekpunt en luisterende steun voor mensen uit de gemeenten die in vertrouwen iets kwijt willen over wat nu speelt of in het verleden heeft afgespeeld aan grensoverschrijdend gedrag
- meedenken met de melder over eventuele aangiftes of klachtenprocedures en de melder daarin begeleiden
- op verzoek en met instemming van de melder deze in bijzondere omstandigheden vertegenwoordigen
- melders en anderen adviseren over mogelijke vervolgtrajecten
- handelen volgens de protocollen en advies vragen bij het Meldpunt SMPR - zo nodig wijzen op pastorale, psychologische, maatschappelijke (Veilig Thuis, Slachtofferhulp, Bureau Jeugdzorg, plaatselijk maatschappelijk werk) kerkelijke (kerkelijk meldpunt SMPR) of juridische hulp (bijv. advocaat via Langzs)